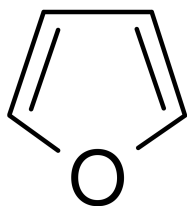

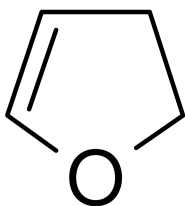
CSAPATNÉV: _____

CH-1 (K+)

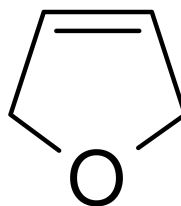
Nevezzétek el a harmadik vegyületet az első kettő nevezéktana alapján!

furán

2,3-dihidrofurán

???

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

CH-2 (K+)

A rendőrség elfogta egy vegyi anyagok lopására szakosodott banda néhány tagját. A banda által eltulajdonított tartály egy kémiaileg tiszta, szobahőmérsékleten gáz halmazállapotú szénhidrogént tartalmazott, melyről semmilyen dokumentum nem került elő, így a hatóságok a tolvajoktól próbálták meg kideríteni, mi lehetett a zsákmány. A bandatagok a kihallgatás során az alábbi vallomásokat tették:

1. Nyílt szénláncú volt.
2. Telített volt.
3. Pontosán 3 szénatomot tartalmazott.

Hány vegyületre lehet leszűkíteni a lehetőséget, ha pontosan egy bandatag nem mondott igazat? Az 5 és a nagyobb szénatomszámú szénhidrogéneket folyadék halmazállapotúnak tekintjük.

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

CH-3 (K+)

Igazságügyi szakértők egy propán-bután (PB) gázelegy pontos összetételét akarták meghatározni, hogy annak eredete beazonosítható legyen. A 25 °C-os, 1 bar nyomású PB elegyből 1 dm³-t egy vákumozott, 5 dm³ térfogatú tartályba vezettek, majd annyi oxigént adtak hozzá, hogy a nyomás 120 °C-on 5,00 bar legyen. Ezt követően a PB elegyet tökéletesen elégették. A keletkező gázelegy nyomása azonos hőmérsékleten 5,28 bar volt. Hány térfogatszázalék propánt tartalmazott az elegy?

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

CH-4 (K+)

A szerves kémiai TOTÓ szabályai a következők: 1-es, ha a bal oldali (Hazai) a nagyobb érték, 2-es, ha a jobb oldali (Vendég) a nagyobb érték és X, ha egyenlő a két érték.

Albrecht a következő szelvényt adta fel: 12X 2XX 12X 111 XX.

Hány találatosa lett a totón?

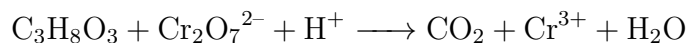
Sorszám	Összehasonlítás alapja	Hazai	-	Vendég
1.	konstitúciós izomerek száma ($n > 2$ esetén)	$C_n H_{2n+3} N$	-	$C_n H_{2n+2} O$
2.	nitrogén atomok száma	triptofán	-	hisztidin
3.	moláris tömege	n -edik alkohol	-	$n+1$ -edik alkán
4.	forráspont	formaldehid	-	hangyasav
5.	hidrogén atomok száma	n -edik alkán	-	$n+1$ -edik aldehid
6.	királis atomok száma	tejsav	-	piroszőlősav
7.	cisz-transz izomerek száma	but-1,3-dién	-	but-2-én
8.	szénatomszám	palmitinsav	-	olajsav
9.	homológ sorban elfoglalt hely	malonsav	-	adipinsav
10.	konstitúciós izomerek száma	oktén	-	oktán
11.	1 mol elégetéséhez szükséges O_2	n -edik diol	-	n -edik aldehid
12.	oxigén atomok száma	citromsav	-	borkősav
13.	kénatomok száma	metionin	-	cisztein
13+1.	savérték	oxálsav	-	maleinsav

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

SZ-1 (K+)

Rendezzék az alábbi reakcióegyenletet! Mennyi az együtthatók összege?

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

SZ-2 (K+)

A rendőrség egy műkincstolvaj banda felszámolása során lefoglalt egy zsák régi fémpénzt, amely háromféle érmét tartalmazott, melyek közül egyik sem volt ötvözet. Az érmék összetételét a következőképpen határozták meg:

- Vízben egyik érme sem oldódott.
- Az első érme híg kénsavban oldódott, tömény kénsavban nem. A keletkező oldatba hidrogén-szulfidot vezetve barna csapadék keletkezett.
- A második érme híg és tömény kénsavban, ill. nátrium-hidroxid oldatban is oldódott.
- A harmadik érme csak tömény kénsavban oldódott. Oxigén jelenlétében ecetsavval is reagált.

Mennyi a három fém rendszámának összege?

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

SZ-3 (K+)

Sherlock és Watson zöldeskék színűre szeretne volna festeni a dolgozószoba falát. A munkát az alapján tervezték felosztani, hogy mekkora tömegű, vízben nem oldódó, zöldes-kék színű réz(II)-ion vegyületet tudnak előállítani a festékhez.

- Sherlock kristályvizes (pentahidrát) rézgálicot oldott fel feleslegben lévő nátrium-hidroxid oldatban.
- Watson azonos tömegű kristályvizes (dihidrát) réz(II)-kloridot oldott fel feleslegben lévő nátrium-karbonát oldatban, az oldatból egy kétféle aniont 1:1 arányban tartalmazó csapadék vált ki, miközben egy gáz fejlődött, amely az égő gyújtópálca lángját eloltotta.

A keletkező csapadékokat szűrővel kinyerték, majd megmérték a tömegüket. Egészre kerekítve hány százalékra volt a Sherlock által előállított festékanyag tömege a Watson által előállított festékanyag tömegének? Pontos moláris tömegekkel számolj!

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

SZ-4 (K+)

Tolvajok egy raklap tiszta cink-oxidot elloptak egy borsodi kohászatból. A vegyület olvadékának elektrolízisével tiszta cinket állítottak elő. Az elektrolízist 231,4 A áramerősséggel végezték pontosan 24 óráig. Sajnos az előállított fémet nem tudták eladni, így az egyik felét 100,0 liter 1,500 mol/dm³-es sósavban, míg a másik felét 65,00 liter 2,000 mol/dm³-es nátrium-hidroxid oldatban feloldották, így egy jól hasznosítható gáz is keletkezett. Ezután a két oldatot összeöntötték. Hány g cink-hidroxid csapadék keletkezett? A cink-hidroxid oldhatóságát tekintsük elhanyagolhatónak.

$$M(\text{Zn}(\text{OH})_2) = 99,42 \text{ g/mol}$$

$$F = 96500 \text{ C/mol}$$

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

A-1 (K+)

Egy helyszínelés során lefoglalt **A** jelű vegyület vizes oldata enyhén savas kémhatású, cink-kloriddal fehér csapadékot ad. A lefoglalt **B** jelű vegyület vizes oldata enyhén savas kémhatású, sósavval fehér, nátrium-hidroxiddal barna csapadékot ad. Adjátok az meg az **A** és a **B** jelű vegyület oldatainak összeöntésével keletkező csapadék moláris tömegét!

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

A-2 (K+)

A hatóságok egy büntett helyszínén egy Na₂CO₃ jelölésű üvegben tárolt szilárd anyagot foglaltak le, melynek Na₂CO₃ tartalmát sósavas titrálás segítségével határozták meg. Tételezzük fel, hogy az esetleges szennyező anyagok sósavval nem reagálnak. A vegyületből kimértek 1,259 grammot, mérőlombikba tették, majd 250,0 cm³-re töltötték. A törzsoldat 25,00 cm³-es mintáit metilnarancs indikátor jelenlétében 0,100 mol/dm³-es sósavval megtitrálták, a fogyások átlaga 22,80 cm³ volt. Egészre kerekítve hány tömegszázalék volt a bemért minta Na₂CO₃ tartalma?

$$M(\text{Na}_2\text{CO}_3) = 106,0 \text{ g/mol}$$

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

A-3 (K+)

Mennyivel változik meg a pH-ja annak az 1,500 mol/dm³-es NaCl oldatnak, amelynek 150,0 cm³-ét grafitelektródok között elektrolizáltuk 30,00 percig 2,500 A áramerősséggel? Az esetleges térfogatváltozást tekintjük elhanyagolhatónak!

$$F = 96500 \text{ C/mol}$$

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

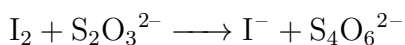
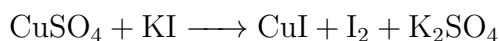
A-4 (K+)

Sherlock és Watson talált egy ismeretlen koncentrációjú CuSO₄ oldatot. Sherlock az oldatba réz elektródot helyezett, az elektródpotenciál 301,0 mV volt 25 °C-on. Watson az oldat 10 cm³-es mintáihoz kb. 1-1 g kálium-jodidot és 5 cm³ ecetsav oldatot adott, majd rövid várakozás után 0,050 mol/dm³-es nátrium-tioszulfát oldattal megtitrálta azokat keményítő jelenlétében. A fogyások átlaga 8,932 cm³ volt. Egészre kerekítve hány százaléka volt a Watson által meghatározott koncentráció a Sherlock által meghatározottnak?

$$E = E^{\ominus} + \frac{RT}{zF} \ln[\text{Me}^{z+}]$$

$$E^{\ominus}(\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}) = 0,34 \text{ V}$$

$$F = 96500 \text{ C/mol}$$

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

E-1 (K+)

A ${}_{94}^{241}\text{Pu}$ izotóp radioaktív bomlások sorozata során ${}_{81}^{205}\text{Tl}$ izotóppá alakul, amely már stabil. Hány béta bomlás történik?

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

E-2 (K+)

Az A_nB_m gáz magas hőmérsékleten A_2 és B_2 gázra bomlik. Ha tiszta A_nB_m gázt egy vákuumozott tartályba vezetünk, majd a hőmérsékletet megemeljük $250\text{ }^\circ\text{C}$ -ra, a gáz 40 %-a bomlik el. Mi a termékek és a kiindulási anyag aránya egyensúlyi állapotban $250\text{ }^\circ\text{C}$ -on, ha az egyensúlyi gázelegyben a keletkezett termékek mólaránya $A_2:B_2 = 3:1$?

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

E-3 (K+)

A vas(II)-szulfát-heptahidrát ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$) egy szép halványzöld színű kristályos anyag. Egy bűnbanda vezére ebből az anyagból szeretne medálokat készíteni, majd azokat ritka természetes kristály ékszerekként eladni. Kiindulási anyagként ehhez 5 kg műtrágyának árult vízmentes vasgálicot vásárolt, amiből $60\text{ }^\circ\text{C}$ -os telített FeSO_4 oldatot készített, majd ezt $20\text{ }^\circ\text{C}$ -ra hűtötte. A hűtés során kristályvíztartalmú só vált ki csapadékként. Hány gramm zöld színű kristályvizes só válik ki az oldat lehűtése során, ha 100 g vízben $20\text{ }^\circ\text{C}$ -on 27,3 g, $60\text{ }^\circ\text{C}$ -on 54,9 g tiszta FeSO_4 oldódik fel?

$$M(\text{FeSO}_4) = 151,9\text{ g/mol}$$

$$M(\text{H}_2\text{O}) = 18,02\text{ g/mol}$$

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____

CSAPATNÉV: _____

E-4 (K+)

Egy zügfőzde világítását az alábbi galvánelem biztosítja:

Az anód készítéséhez 150 g/l tömegkoncentrációjú ZnSO_4 oldatot használtak. A katód készítése során telített (6,38 g/ 100 ml oldat) KMnO_4 oldathoz öntöttek 1:1:1 térfogatarányban 32,01 tömegszázalékos (1,235 g/cm³ sűrűségű) kénsavat és 1,500 mmol/dm³-es MnSO_4 oldatot. Hány V volt a galvánelem elektromotoros ereje (25 °C, 0,1 MPa)?

$$\text{EME} = E_{\text{katód}} - E_{\text{anód}}$$

$$E = E^{\ominus} - \frac{RT}{zF} \ln \frac{[\text{red}]}{[\text{ox}]}$$

ahol EME az elektromotoros erő, E az aktuális elektródpotenciál, $E^{\ominus}$ a standard elektródpotenciál, és [red] ill. [ox]: az elektródon a redukált ill. oxidált forma koncentrációja, a mólaránynak megfelelő hatványkitevőn.

$$E^{\ominus}(\text{Zn}^{2+}/\text{Zn}) = - 0,76 \text{ V}$$

$$E^{\ominus}(\text{MnO}_4^{-}/\text{Mn}^{2+}) = 1,51 \text{ V}$$

$$M(\text{ZnSO}_4) = 161,5 \text{ g/mol}$$

$$M(\text{KMnO}_4) = 158,0 \text{ g/mol}$$

$$M(\text{H}_2\text{SO}_4) = 98,08 \text{ g/mol}$$

$$F = 96500 \text{ C/mol}$$

1. válasz: _____ 2. válasz: _____ 3. válasz: _____